

Ese de-două ori in sepmenea: **Joi-a si Dominec'a**; éra cindu va preteinde im- portanța materialor, ya esy de trei scu de patru ori in sepmenea.

Pretiu de prenumeratiune, pentru Austria:

pe anu intregu 8 fl. v. a.
„ diumetate de anu 4 fl. v. a.
„ patria 2 fl. v. a.
pentru Romania si străinetate:
pe anu intregu 12 fl. v. a.
„ diumetate de anu 6 fl. v. a.

ALBINA

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corespondinti ai nostri, si de a dreptulu la Redactiune **Stationgasse Nr. 1**, unde sunt a se adresă si corespondintele, ce privesc Redactiunea, administratiunea seu speditur'a; căre vor fi nefrancate, nu se vor primi, éra cele anonime nu se vor publica.

Pentru anunțe si alte comunicatiuni de interesu privat — se raspunde căte 7 cr. de linia; repetările se facu cu pretiu scaditu. Pretiu timbrului căte 30 cr. pentru una data se antecipa.

Pesta, in 21 aug. n. 1872.

Trei puncturi negre, dar cam forte negre, se ivescu pe orisontele statului ungurescu, despre cari déjà se suna, că — eazi nisce bube rele incepua a usturá corpulu de statu alu santului *Stefanu*.

Intre acestea, conflictul cu serbii, si a nume cu congresulu electoral din Carlovets, este care mai vertosu dore astadi pre domnii de la potere si li ca siuna multa neliniscire.

Stadiulu pana la care a ajunsu aci reulu, inca nu e deplinu cunoscutu; foile guvernamentali si unele telegramme de prin ele, diferu in acésta privintia; ér ce nöa de a dreptulu ni se scrie de domineca trecuta, din *Neoplanta*, suna astfelui:

Candu sambata dupa médiadi, eppii serbesci, cu administratorele patriarchalui Ars. Stoicoviciu in frunte, se presentara la comisariulu regescu, gener. maresialu Iteninte campestre b. *Mollinari*, in Petrovaradinu pentru de a-lu bineventá, — la acésta ocasiune, in discursu, veni vorb'a că, congresulu dupa deschidere in data va face protestu pentru valamarea autonomieei bisericesci prin intrevirea comisariului, si că deci — firesce, in conformitate cu acésta intențune, de o primire a comisariului cu prescrisia si indatinat'a mare pompa, ca pre unu alter-ergo alu monarchului, nici poména nu pote sè fia!

Acésta afandu comisariulu regiu, sè fia cerutu instructiune de susu, carea — cum va fi sunatu, nu se scie; ce insa se scie este, că — esc. sa dlu ginerariu comisariulu regiu, n'a mersu sè deschida congresulu pe diu'a defipta, ér administratorele patriarchalui inca nu s'a tie-nu indreptatit u-lu deschide! —

De aci incolia — unele telegramme si foi ni spunu, că congresulu ar fi fostu *disolvatu*, altele amintescu numai despre amenarea deschiderei, pana dupa solenitatea suirei pe tronu a principelui *Milanu* in Belgradu, carea mane incepe si are se tienia trei dile, unde *Mollinari* are se reprezente pe Austro-Ungaria, — cum insa noi dàmu eu socotél'a, pana va fi candu ministeriulu nostru se va orientá bine a supr'a measurelor ce are se urme facia de serbii, cum se vede, decisi a resiste influențelor magiare cu ori-ce pretiu! —

Alu duiolea punctu negru si resp. o alta buba rea, nu mai pucinu durerósa, se aréta in *Croatia*. Se dà cu socotél'a, că partit'a natuiale, séu celu pucinu unu insemnatu nru dintre membrii ei, vedindu fricós'a si ticalós'a portare a regimului magiaru facia de solenitatea natuiale din Belgradu — de o parte, de alta parte vecsatóri'a si inamic'a procedere facia cu congresulu serbescu, — la tota ocasiunea cauta a face totu felul de afronturi regimului dlu *Lónyay*, in cătu mai nu trece diua, unde — in Dieta séu a fora se nu se intempe vr'nu conflictu, ce merge pana la scandalu, in contra guvernialilor magiaroni! Dejá foile ministeriului nostru tienu imminentu nou nou conflictu cu Croatia, si acésta tocmai astadi, candu conflictulu cu serbii li face atât'a necasu! —

Alu treilea punctu negru — este *Fagarasiulu*! Candu-va, dupa atâta impi- lari si maltratari si atâta confusiu, se gasi unu municipiu romanu care se arete insolintilor dd. magiaru dintii si se puna intr'o seriosa stare de aperare, se dovedesca lumei că — sunt si romani cari pricepu, ce va se dica *passivitatea adeverata*!

Onore Fagarasieniloru, cari — cei dantai in acestu timpu afurisitu de

astadi, se aretara *barbatii*, barbati de pri-cere si de inima!

Districtulu Fagarasiului, in 19 iuliu oficialminte, adeca prin consiliulu seu municipiale, decretă *passivitatea absoluta* in caus'a alegerilor pentru Dieta si disolvă comitetulu centrala pentru ale-gere; éra in 29 iuliu, poporul adunat in conferintă, *confirmă* acésta passi-vitate. —

On. publicu alu nostru 'si va aduce a minte de conflictulu intre municipalitatea Fagarasiului si intre min. ung. de interne, pentru ingerint'a arbitria a acestuia in dreptulu de alegere, unde acelu ministeriu comandá, ca orasiului Fagarasiu sè se concéda comitetu centralu electoral separatu si că pentru unul din cercuri, Fagarasiulu sè fia locule de alegere. Dupa ce inca o remonstratiune a municipalitateli nu avu succesa, repre-sentant'i a legale a ei decretă — pana la deslegarea prin Dieta a cestiunei de conflictu — *passivitatea absoluta*, la ce ministeriulu respunse — facendu responsabili pre representantii municipali pentru ori-ce dauna s'ar nasce de aci.

Pre candu noi, cu bucuria luam sp̄re cunoscintia acésta resoluta portare a fratilor din Fagarasiu, care portare va silí pre Dieta sè se ocupă seriosu de caus'a loru, cu o cale nu potemu a nu reflectă urmatórie!

Acésta este calea, pre care — de candu lumea, au mersu si au ajunsu statele si na-tiunile la perire!! —

Domineca in 6/18, monach'a intréga celebra cu pompa diu'a nascerei Imperatului. Ca-racteristicu este, că foile guvernamentali cu o ostentatiune publica telegramme, chiar din tierele si pările mai pucinu multiumite si liniscite ale monachiei, despre manifestatiuni omagiali ou ocasiunea acestei serbări. Este tocmai, casl cum domnii de la potere, ar vré se dica lumei si monarchului: *Éta vedeti! popórale sunt fericite; guvernul sustine intréga amórea si autorita-tea tronului!*

Dar — stati, domniloru, că totu nu e asiá, ci tocmai din contra. Si in *Zagrabia*, si in *Cernauti*, si in *Sibiu si Blasius*, si in *Neoplanta* si *Carlovets*, si in *Praga si Liovia*, se facu mani-testatiuni de omagia pentru monarchulu, pentru de a dovedi credintia si pietate catra acest'a, o credintia si pietate, pre care voi — nici ati *ses-menat'o*, nici n'o veti stirpi din inim'a popóralor, ba pre care voi, *vameșii si fariseii*, nici n'o pricepeti, de unde — nici n'o respectati! Er că popórale astadi o sprima acésta loru innas-cuta credintia si pietate cu tonu mai naltu — e, pentru ca monarchulu s'o auda si se con-vinga că aceea pre domini nu-i privesce de feliu!

Pana la atâta inca n'am ajunsu, ca retacirile si cinsimulu dominiloru sè despóia inimile cetatiilor de credintia in monarchu si de monachia!

Din Bucuresci ni se anuncia, cumca societea academică romana la timpulu regulamen-tariu de 1/13 aug. si-a inceputu siedintele anualni, dar că dintru membrii din strainatate nu s'au infacișatu de cătu: *Baritiu, Hodosiu si Romanu*, si nici că e sperantia d'a se mai in-facișă altii. Éta acum se vede, ce bine a fostu că in cei doi ani din urma, la intetirea unora tocmai dintre cei astadi absinti, nrul membrilor se inmultí, mai vertosu dintre barbati de litere din Bucuresci, prin cari singuru numai va fi cu potintia a se completa estu timpu societatea pentru d'a tiené si vr'o siedintia publica si d'a luá resolutiunile absolutu necesari pentru assecurarea essintintiei sale. —

ratuniile sale la *Berlinu*, in colonele organului corporale alu dlui *Bismark*, *N. D. Allg. Ztg.* De aci lumea asta că, numitele mai susu organe unguresci de partita, s'au facutu demne de pe-

dépsa prin tonulu si elucubratiunile loru; din care causa ele se si abiciuescu cum se cade. *Reform* este tacata de iesuitica si iubitória de scandalu; *P. N.* este svatosu si tinde a face politica de capulu seu; ér *Sz. Sajtó* este fractiunalu. Apoi se adaugu amintișari pen-tru töte; dar in fine se spune curatul, că — *de procese de presa* — nu pote sè fia vorb'a, caci starea finantierilor tierei este astfelui, in cătu cele ce se petrecu dupa culise, de ocamdata *trebus ferite de discussiune publica*.

Va se dica: nici scandalulu nu incéta, dar nici foile guverniali nu vor mai concede — ca pana acumu, că scandalulu essiste!

Intr'aceea foile guverniali au luat'o pe alta dunga. Ele credu că — totu lucrulu, adeca sciti, totu scandalulu, se va astupă si va disparé, déca cabinetulu va trece printr'un purgatoriu, o modificatiune, déca 2—3 ministri, nu atâta cei pecatosi, cătu mai vertosu cei neplacuti con-telui *Lónyay*, si cari stau in prepusu că ar fi caușa discussiunii publice a cotacielor, — vor fi dati afora din ministeriu si se vor iolo-cui pri altă persoane, mai neconditiunatu adicte politicei jafuitórie de drepturi si dilapidatórie de avara tierei!

Acésta este calea, pre care — de candu lumea, au mersu si au ajunsu statele si na-tiunile la perire!! —

Domineca in 6/18, monach'a intréga celebra cu pompa diu'a nascerei Imperatului. Ca-racteristicu este, că foile guvernamentali cu o ostentatiune publica telegramme, chiar din tierele si pările mai pucinu multiumite si liniscite ale monachiei, despre manifestatiuni omagiali ou ocasiunea acestei serbări. Este tocmai, casl cum domnii de la potere, ar vré se dica lumei si monarchului: *Éta vedeti! popórale sunt fericite; guvernul sustine intréga amórea si autorita-tea tronului!*

Dar — stati, domniloru, că totu nu e asiá, ci tocmai din contra. Si in *Zagrabia*, si in *Cernauti*, si in *Sibiu si Blasius*, si in *Neoplanta* si *Carlovets*, si in *Praga si Liovia*, se facu mani-testatiuni de omagia pentru monarchulu, pentru de a dovedi credintia si pietate catra acest'a, o credintia si pietate, pre care voi — nici ati *ses-menat'o*, nici n'o veti stirpi din inim'a popóralor, ba pre care voi, *vameșii si fariseii*, nici n'o pricepeti, de unde — nici n'o respectati! Er că popórale astadi o sprima acésta loru innas-cuta credintia si pietate cu tonu mai naltu — e, pentru ca monarchulu s'o auda si se con-vinga că aceea pre domini nu-i privesce de feliu!

Pana la atâta inca n'am ajunsu, ca retacirile si cinsimulu dominiloru sè despóia inimile cetatiilor de credintia in monarchu si de monachia!

Din Bucuresci ni se anuncia, cumca societea academică romana la timpulu regulamen-tariu de 1/13 aug. si-a inceputu siedintele anualni, dar că dintru membrii din strainatate nu s'au infacișatu de cătu: *Baritiu, Hodosiu si Romanu*, si nici că e sperantia d'a se mai in-facișă altii. Éta acum se vede, ce bine a fostu că in cei doi ani din urma, la intetirea unora tocmai dintre cei astadi absinti, nrul membrilor se inmultí, mai vertosu dintre barbati de litere din Bucuresci, prin cari singuru numai va fi cu potintia a se completa estu timpu societatea pentru d'a tiené si vr'o siedintia publica si d'a luá resolutiunile absolutu necesari pentru assecurarea essintintiei sale. —

Despre adunarea generale din

5 augustu

a asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu, reproducem următori a scurta dare de séma, dupa „Gaz. Trans.”

Sebesiu, 7 augustu.

Adunarea generale a asociatiunei romane transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu, descurse si estu timpu cu acelu

interesu si acea caldura, ce se cere de re-solvirea problemei asociatiunei. In biseric'a gr. or. decorata cu tricolori natuiali, membrii din tōte unghurile romanime adunati, primira dupa cele sante pe Escoleti'a Sa domnulu presiedinte Ladislau Bas. Popu cu vivate calduróse, carele ocupandu-si locul de presiedinto, deschise adunarea cu o cuventare intrerupta de aplausile cele mai entusiastice. Apoi aruncă o privire retrospectiva preste activitatea asocia-tiunei, cere inca anu numerá unu capitalu de 54.500 fl. — Domnulu jude regiu din Sebesiu Simeone Balomiri, bineventă apoi adunarea in numele orasiului si al romanilor primitori; dupa acésta se obtira mai multe telegramme, intre vivate. Se alegu trei notari, (J. M. Moldovanu, A. Horsia si C. Vladu,) apoi comisiunile nece-sarie, si se dau reportele din partea comitetului, ér d. profesorulu din Brasovu Stefanu Iosifu tienu una disertatiune pipăita despre Homeru, cu ceea ce se si fini prim'a siedintia din 5 aug.

Din reportulu cassariului pe scurtu atâta, că fondulu Asoc. transilv. adi este: 57.077 fl. 77 cr., fondulu academiei romane 7583 fl. 82 cr.

Dupa siedintia urmă unu stralucitu ban-chetu in gradin'a otelului de la „Leu.“ Intre toaste mai insemnatu fù alu presiedintelui pentru Maj. Sa, care fu urmatu de vivate, ce nu mai vrea se incete, ceea ce dovedi netiermurit'aaderintia si iubire catre Maj. si preanalt'a dia-nastia.

Siedint'a a II, in 6 aug. inca fù cerce-tata de unu publicu numerosu, si din secolu frumosu.

La reportulu referintelui comis. bugetarie, Dr. I. Mihali, se incepe o desbatere mai interesanta la unele puncte si se incheia cu cea mai buna intiegere. Pentru remuneratiuni, stipendia s. a. se primi in bugetu sum'a de 4500 fl. v. a. pe anul viitoru.

Asemenea se primesc si referatele celoralte comisiuni. Finindu acestea, adunarea trece la alegerea presied. sectiunei istorice, de ora-ce I. Munteanu a repausatu. Se alege cu unanimitate Georgiu Baritiu.

In fine adunarea decide tienerea adunarei generale in venitoru la Deva pe luna prima din aug. 1873.

Se mai alege o comisiune pentru verifi-carea protocolului de adi, — apoi dupa cuven-tulu de despartire alu presiedintelui si alu dlui protopopu I. Tipeiu intre stringeri de mana, se despartu cei adunati — pana la revedere in Deva! —

(La fond. Asoc. au incursu 931 fl. La alu academiei 268 fl.)

Inca câteva cuvinte?

Preste totu adunarea de la Sebesiu a fostu un'a din cele mai interesante — de să n'au partecipatu multi, mai alesu din giur — căci numerul celor din departare a intrecedutu pre alu celor de sprópe. Tinerimea inca a fostu cam slabu reprezentata. Precum observaramu, damele romane se intereséza mai multu de cătu tinerii romani de innaintarea si dedicarea splen-dorei Asociatiunei, — căci ele formara o frum-oasa cununa la adunarea de estu tempu. Cele-lalte tōtemultumira pre ospeti. Dee ceriu, că Asociatiunea nostra si in venitoru se infloréscă si se prospereze, ér cei ce o conduce cu atâta zela, să ni ii tienă Ddieu la multi ani! La revedere in Deva! —

Confuziunea si caotul in Transilvania.*)

S. Sebesiu, in Tisa, 10 aug. 1872.

Ochi au si nu vor vedé.
Urechi au si nu vor audi... .

Ne afiam intr'unu timpu nefericito, candu ochii multor' a dintre conatiuniali nostri sunt acoperiti d'unu velu, prin carele lumin'a, — Au inceputu multi a ni imputá, că — nu te mai interesamu de causele Transilvaniei, că — ne-ar fi disgustat alu Baritiu! — Pre noi, cari lucramu din convictiune si inima, nime nu pote sè ne disguste, cu atâta mai pacinu alu Baritiu, pre carele noi puturi l'am stimatu de mare literatu si pré meritatu publicistu, dar —

lumină adeverului — nu strabate. Despre acestia am pot să dicem: „că nu este duchu în gur'a loru!“ Multi erau sunt cari vediindu nu voiesc să vădă, și adindu nu vor se intinde la; despre acestia potem dice, că — este duchu reu in gur'a loru! Cei d'antaiu sunt do compatiuitu, cei din urma sunt de condemnatu. — Nu noi, legile logicei și moralei dică acăstă.

Dată dintre aceste clase de omeni ar fi pucini, nimenea nu s'ar mai ocupa de ei; — fiindu că însă intunericul amenintă a acoperi lumină și fiindu că unde nu e lumina, nu poate exista ordine, și prepasire, ci acolo domnește lețările și caotele: de aceea credem că este detorintă fie cărni adeveratul naționalist, să contribue din totă poterile sale, pentru de a insufla în acele trupuri, pornite spre moarte, căte o scanteie de viață și căte o radia de imunitate.

Pă dreptu numimă noi, și numescu străini cari se interesă de noi — starea prezintă a Romanilor din Transilvania — o stare „caotica.“ Ea ar fi de excusată de către că este detorintă fie cărni adeveratul naționalist, să contribue din totă poterile sale, pentru de a insufla în acele trupuri, pornite spre moarte, căte o scanteie de viață și căte o radia de imunitate.

Comitetul din Sibiu s'a portat cu ceea mai mare crutare facia eu atitudinea brusca a contrarilor săi — nu atât de principiu ci de ambiciuni personale. Comitetul Sibian n'a întinut altă ceva de cătu, să reducă tractarea causei naționale prin băchananii unoru ambiciuni personali și prin alte intermediari necunoscute, ale 3—4 insă, — la tractarea printre congresu naționalu, o reprezentare legitima a națunei.

Din totă partele terei au incursu, precum am potut să ne convingem din „Telegraf rom.“ adresa și rogări catre Mitropoliti pentru de a se pune în fruntea causei naționale.

Romanii ardeleni de 5—6 ani încă, nu său alii ceva, de cătu se dascălesc și suspecția unui pro altii. Acăstă se intempla într-un tempu, candu se tractă de interesele lor cele mai vitale. Fiecare careală cu ceva carte, s'a credut pre sine de unu centru, împregiurul caruia se invertă tota lumea; fiescă carele a fostu unu „nolli me tangere“ și totusi — și-a intipuită a fi punctul de cristalizare, celu de multu cautat, în procesulu, în luptă națională pentru existență.

„Milti centre, nici unu centru,“ — este unu adeveru nu numai politicu și logicu, ci matematic chiar; — pentru că fiecare careală voindă să fie unu centru, — lipsindu-i însă poterea morale atragătorie, a remasă unu atomu fora valoare și nebogat în săma, precum sunt de comunu în universulu naturei atomule ce — nici au capacitatea d'a cristaliza, nici d'a se cristaliză, ci — ambla numai spulberate și spulberandu!

S'au arestatu omeni în timpul mai din urmă, în sinulu naționalei noastre, cari au obținut totuști — tota să scia ei pune ceva în locu. Sunt elementele destrughtoare; — unele active, altele passive; — avenu a deca o multime de — Nihilisti, și asemenea și de — Erostrati, politicii și morali. Si — aci e primă cauza a reului.

Barbi cunoscuti ca cei mai devotati causei naționale romane, cari nu s'au încercat de a face efecte momentane, ci cari eu intelectiune, prejudecata, maturitate și după situația probata practica au urmarit fapte reali și potu aretată rezultate avantajioase pentru națională noastră, — plini de machinire și de intrigă pentru viitorul nostru, au trebuitu să cedă terenul unoru idioti politici, cari în viață loru n'au facutu și n'au sciatu să facă, de cătu — critică altora mai activi și mai reali de cătu ei!

Au trebuitu să trece mai bine de 5 ani de dile, pentru că să se convingă lumea romana de impotentiă și necapacitatea acestora politiciști, acestori omeni ai budelor, a trebuitu să facă națională romana o scăla trista în viață sa, și — trebuitu investiția castigată să o cumpere cu perdeea celor mai însemnate interese ale sale. Si să vedeti! Comediă încă nu este la finită! Si aci e — a două fundamentală cauza a reului.

Candu acum ar crede cineva, că insisți acelă omni retaciti au avut destulu timpu ca să se convingă de păcănatatea loru; candu a maritiunea ce o poti ceta în facia la fie care ro-

fără, forte slabu politicu; pre cum a dovedit acăstă trecutul de multu si trecutul mai prospetu. Causă că nu ne mai ocupăm multu de politică romana din Transilvania — e, căci a trecutu timpul oportunu d'a ajuta ceva, și — tocmai astăzi nici taberă passivistilor, nici a activistilor nu se impărește plecată a nici d'ascultare. „Wem nicht zu raten, ist nicht zu helfen,“ deci — ce să ne frementăm foră scopu! Dar d'aci, rogăm, să nu finu tienut de nepasatori. Ca și astă data, pururiu placere deschidem coloanele făcăi noastre discușionilor seriose și oneste. —

manu din Transilvania, (ba și de prin cele lalte părți romane! Red.) ar fi să-i desteptă din amăriția narcotică a ambiciunii său a capricioru loru personali, — ei mereu se lögana în creditul că vor mai amăti națională încă vîro cătăva ani de dile, — dôră încă pre cătu vor mai trăi ei!

Dupa ce prin clubulu politicu Fagarasianu s'a conchiamat o conferință generale la Sibiu pre 5 și 6 mai a. c., comitetul esmisu din acăstă conferință a inceputu a lucra cu ceea mai mare energie la realizarea punctelor statutorite în aceea conferință, — acei dd. antagoniști politici, fora să stea cu cineva de vorba, ca muscați de streche, au inceputu, fora să fie certă ce intenționi are comitetul din Sibiu, a-lu desavuă, ca și candu nimenea n'ar fi scioindu că — este desavuări de mana lungă s'au inscris în numai pentru d'a produce între romani confușiuni preste confușiuni, pentru ca romani ardeleni să nu poată ajunge la unu adepostu firmu, la o solidaritate națională!

Comitetul din Sibiu s'a portat cu ceea mai mare crutare facia eu atitudinea brusca a contrarilor săi — nu atât de principiu ci de ambiciuni personale. Comitetul Sibian n'a întinut altă ceva de cătu, să reducă tractarea causei naționale prin băchananii unoru ambiciuni personali și prin alte intermediari necunoscute, ale 3—4 insă, — la tractarea printre congresu naționalu, o reprezentare legitima a națunei.

Din totă partele terei au incursu, precum am potut să ne convingem din „Telegraf rom.“ adresa și rogări catre Mitropoliti pentru de a se pune în fruntea causei naționale.

„Passivisti,“ cei ce a supră „passivitate“ loru — din principiu nu admitt critica, — vediindu, că majoritatea precum precum penitentoriu a terei nu vră să lancează în nelucrare, și astfelui pentru a ei din impasulu de astăzi, este gata a se alătură activiștilor, și asiactiviștili se apropiu de tientă dorita, de unu congresu naționalu, n'avura ceva mai de grabu de facutu, de cătu — fora să fie fostu poftiti de cineva, — conchiamara iute și improviseaza conferință din Alba-Iulia pre 27 iunie a. c. — De procedarea loru aci s'a scandalizat tota lumea! Foră să aiba celu mai micu programu preparat, asiactiviști diendu „sine luce, sine cruce,“ cei mai alesi dintre ei, erau chiar cari au fostu în comisiunea esmisa, pentru participare la alegeri, — candu colia vinu în plenul conferinței și dlu Moldovanu începe să face o deducție filologica a cuventului „passivitate“ în activitate, și „activitate“ în pasivitate, apoi „pasivitate“ în activitate mediata și nemediată, etc. — de o data toti s'au luminat și au inceputu să celi din comisiune a vorbi în alte limbi, (în „limbi straine“ — dice scriptură! — Red.) — apoi de, nu sunt acestea — unu din duoble: minune său — comedii! Cine crede în minuni, trebuie să le tienă de atari, cine nu crede, apare-se că va vră, jore chiar că a fostu seriosu, în intrul lui său totuva trebui să le tienă de comedii! — S'au intorsu apoi a casa cu consintătă pre budie, că — au regularisat nația! Er versulu de triumf este, că — „au tranzitul pre activiști!“ Nu scim niciună, ce au otarit, nu scim mai multă de felu de la acăstă conferință, de cătu cuventul „pasivitate absolută,“ — „dolce fariente.“) Ei, domnilor noi avem date că — de la Moreuria în căci tare vi-ai scăditu credinciosii! Dar dvostă nu vreti să investiți nimica. Ve feriti de congresu naționalu, căci veți meti, că se va pune prin acela capetu sucuriloru dvostre! Aveti conștiința rea dloru! Candu tota lumea striga congresu, dvostă preferiti a tine pre națională romana din Ardeal și mai departe în zapadă. Reulu — firescă e, că totu mai gasiti omeni cari — nu vi petrundu maiestria și se dau amagiti de vorbe găle, și tocmai pentru că găle, atât de — sonore! Astfelui neprincipere și credulitatea multora se arată ca a treia causa fundamentală a reului! Dar desteptă-se vor o data să cei amagiti, deschide-si vor o data ochii și cei orbiti de cuvinte false, și atunci — pace de mari mibile politice intipuite! Triumful va fi alu adeverului logicu și realu. —

Comitetul din Sibiu a datu probe de cete mai bune intenționi; după noi, comitetul din Sibiu a jucat cu cărtile deschise; — despre

tote a adusu pre publicu în chiaritate, a publicat unu materialu, ce este compusu cu cunoștința de lucru, corespunde adeverului și realității; cu unu cuventu, împare vorbitu din înimă fiesce-carui român. *) Despre passivisti nu scie nimenea însă, că — ce facu! Ba vedem cea mai mare neconștință între vorbele și faptele loru. Dlu Macelariu este purtatorul passivitatii, unde se intielege abstinența și de la alegeri, și dlu candidatul în 2 cercuri, dintre care în celu de la Hatieg devine și alesu.**)

Se mai vorbescă despre nesce tractări și pactări între ei. Sa Metropolitul Dr. Vancea, en dd. Macelariu, Baritiu și Dr. Ratiu și en ministrul-priședinte Lónyay. Despre acestea încă nu scie nimenea nemica positivu, și — sunetul ce s'a respandit, a fostu tocmai numai astăzi, în cătu să poată servi de — secretu amatoriu!

Se tractă de pelea națională totu națională să scia ceva! Se numescu persoane în publicu, se îmbracă într'unu nimbu misticu, pentru ca lumea să-si indrepte ochii a supră loru și să — crede ceva, să speră ceva, să li atribuăsca ceva, — scici ceva importantă, influență, autoritate! — apoi acesti omeni, în persoana său prin comisiunari, se punu în frunte și incepu să vorbescă în numele națională, forsă națională să-ii pricepe; d'ală parte dictodia națională o tienă, pre carea — er nimenea n'o pricepe! Totul e — misticismu, și unde numai unu picu se redice velulu, se vede mintină, amagirea! Seraca națională, reu ai ajunsu!!

Créda cine va vră în vr' unu rezultat bunu și demnă de noi — pre scăstă cale; eu unulu, celu ce scriu acestea și cu mai mulți, caror le-am comunicat, suntemu pră aplecati și ne teme, că drumul acestă este menit și calculat de a sustine și mai departe caotele celu mare, a incurcă treblele într'unu timpu, candu se parea a fi aproape de stabilirea solidății între romani!

Mai se vorbiște încă pre aici cu totă posibilitatea, că metropolitul Siaguna ar fi stăruit din totă poterile pentru a întruni pre romani într-unu congresu naționalu și în urmă unoru nouă adrese, indreptate din partea Comitetului din Sibiu catre ambii Metropoliti, Metropolitul Siaguna ar fi poftit pre Metropolitul Vancea, ca împreună cu elu să subscrive o formă de conchiamare a Congresului, și că în urmă a acesteia Metropolitul Vancea ar fi respinsu că, nu ușă de ocamdata oportuna conchiamarea Congresului.

Déca sără adeveri acestea, despre cari mi vine a me indoi, (căci după reporturile comitetului din Sibiu, Metropolitul Vancea s'a arătat înca la inceputu învoită la conchiamarea Congresului,) — apoi am dori să scim că: unde, — în ce jace neopotunitatea conchiamării? — Pentru regimul nu pot să neoportună, căci insusi a conchiamarea lui după alegeri; pentru națională nu numai că este oportună, dar este necesară în gradul său premiu.***)

*) De cîndeu „Telegraful Rom.“ apostrofă pre „Albia,“ că ea singura n'a reprosatu materialul său „Memorandum,“ ce on. Comitetul din Sibiu a compus. Dece la acăstă ocazie venimă a ne pronunța în acăstă privință. Mai atâta de totă recunoștemu, că acelu materialu ne-a satisfăcutu în mare măsură. Nu ni aducemă a minte, din multele comitetu ce de an încăto totu numimă să emitemu, unul măcar, să se fă apucat d'asi chiarifică atât de bine situația, d'ă se orientă atât de multă în privința problemei sale! Noi nu cunoștemu de la căte adunări și comisiuni politice am avut — unu unic actu de asemenea cuprinză și valoare. — Dar că n'am publicat în coloanele făcăi noastre acelu materialu — a fostu, căci — noi n'aveam datină, nu ni place a publica vr' unu actu, de natură unei programe politice, forsă de a-lu să aprețim, și face critică serioasă, din fără în per. La atâtă insă — din nefericire — după cursulu evenimentelor, n'aujunsu nici timpul, și — nu am ajunsu nici noi! Actualu a remasă unu actu istoricu, și că pre unu atare imbûndită materiei de la ordinea dilei — nu ni permite a-lu publica. — Red.

**) In acestu punctu — se vede că sunteti reu informati; celu pucinu în cătu pentru Hatieg. Dlu Macelariu nici n'avea cunoștință despre candidatura sa, carea numai în preseră alături, dintr-o neinteligere său pote intriga a moră — a urmatu, dar — foră măcar cea mai deparătă influență a dsale. Noi astfel suntemu informati, prin cele mai directe și circumstanțiale reporturi. — Red.

(***) Vedeti, acestă este unu punctu, în privința căreia voindă să se facă o despre activitate și pasivitate, de a defini bine aceste concepțe — facia de situație; — atunci, în facă a alegerilor, poteamă speră — său o propriare și complanare, său o luptă cranică în stepăriște făptica a tierii; — poteamă său cuprindem și mai multă necesitatea unui congresu după alegeri, dacă noi luăm parte și de acordul cu dvostă, — dora că nu ne intielegem; și de aceea dvostă va trebui să esită și dovedi să spălătorească deplină lamuritorică și convinatorie. Noi — poteamă său cuprindem necesitatea și importanță unui congresu nainte de alegeri, pentru scopul d'a decide o data căreia să despre activitate și pasivitate, de a defini bine aceste concepțe — facia de situație; — atunci, în facă a alegerilor, poteamă speră — său o propriare și complanare, său o luptă cranică în stepăriște făptica a tierii; — poteamă său cuprindem și mai multă necesitatea unui congresu după alegeri, dacă noi luăm parte și de acordul cu dvostă, — dora că nu ne intielegem; și de aceea dvostă va trebui să esită și dovedi să spălătorească deplină lamuritorică și convinatorie. Noi — poteamă său cuprindem necesitatea și importanță unui congresu nainte de alegeri, pentru scopul d'a decide o data căreia să despre activitate și pasivitate, de a defini bine aceste concepțe — facia de situație; — atunci, în facă a alegerilor, poteamă speră — său o propriare și complanare, său o luptă cranică în stepăriște făptica a tierii; — poteamă său cuprindem și mai multă necesitatea unui congresu după alegeri, dacă noi luăm parte și de acordul cu dvostă, — dora că nu ne intielegem; și de aceea dvostă va trebui să esită și dovedi să spălătorească deplină lamuritorică și convinatorie. Noi — poteamă său cuprindem necesitatea și importanță unui congresu nainte de alegeri, pentru scopul d'a decide o data căreia să despre activitate și pasivitate, de a defini bine aceste concepțe — facia de situație; — atunci, în facă a alegerilor, poteamă speră — său o propriare și complanare, său o luptă cranică în stepăriște făptica a tierii; — poteamă său cuprindem și mai multă necesitatea unui congresu după alegeri, dacă noi luăm parte și de acordul cu dvostă, — dora că nu ne intielegem; și de aceea dvostă va trebui să esită și dovedi să spălătorească deplină lamuritorică și convinatorie. Noi — poteamă său cuprindem necesitatea și importanță unui congresu nainte de alegeri, pentru scopul d'a decide o data căreia să despre activitate și pasivitate, de a defini bine aceste concepțe — facia de situație; — atunci, în facă a alegerilor, poteamă speră — său o propriare și complanare, său o luptă cranică în stepăriște făptica a tierii; — poteamă său cuprindem și mai multă necesitatea unui congresu după alegeri, dacă noi luăm parte și de acordul cu dvostă, — dora că nu ne intielegem; și de aceea dvostă va trebui să esită și dovedi să spălătorească deplină lamuritorică și convinatorie. Noi — poteamă său cuprindem necesitatea și importanță unui congresu nainte de alegeri, pentru scopul d'a decide o data căreia să despre activitate și pasivitate, de a defini bine aceste concepțe — facia de situație; — atunci, în facă a alegerilor, poteamă speră — său o propriare și complanare, său o luptă cranică în stepăriște făptica a tierii; — poteamă său cuprindem și mai multă necesitatea unui congresu după alegeri, dacă noi luăm parte și de acordul cu dvostă, — dora că nu ne intielegem; și de aceea dvostă va trebui să esită și dovedi să spălătorească deplină lamuritorică și convinatorie. Noi — poteamă său cuprindem necesitatea și importanță unui congresu nainte de alegeri, pentru scopul d'a decide o data căreia să despre activitate și pasivitate, de a defini bine aceste concepțe — facia de situație; — atunci, în facă a alegerilor, poteamă speră — său o propriare și complanare, său o luptă cranică în stepăriște făptica a tierii; — poteamă său cuprindem și mai multă necesitatea unui congresu după alegeri, dacă noi luăm parte și de acordul cu dvostă, — dora că nu ne intielegem; și de aceea dvostă va trebui să esită și dovedi să spălătorească deplină lamuritorică și convinatorie. Noi — poteamă său cuprindem necesitatea și importanță unui congresu nainte de alegeri, pentru scopul d'a decide o data căreia să despre activitate și pasivitate, de a defini bine aceste concepțe — facia de situație; — atunci, în facă a alegerilor, poteamă speră — său o propriare și complanare, său o luptă cranică în stepăriște făptica a tierii; — poteamă său cuprindem și mai multă necesitatea unui congresu după alegeri, dacă noi luăm parte și de acordul cu dvostă, — dora că nu ne intielegem; și de aceea dvostă va trebui să esită și dovedi să spălătorească deplină lamuritorică și convinatorie. Noi — poteamă său cuprindem necesitatea și importanță unui congresu nainte de alegeri, pentru scopul d'a decide o data căreia să despre activitate și pasivitate, de a defini bine aceste concepțe — facia de situație; — atunci, în facă a alegerilor, poteamă speră — său o propriare și complanare, său o luptă cranică în stepăriște făptica a tierii; — poteamă său cuprindem și mai multă necesitatea unui congresu după alegeri, dacă noi luăm parte și de acordul cu dvostă, — dora că nu ne intielegem; și de aceea dvostă va trebui să esită și dovedi să spălătorească deplină lamuritorică și convinatorie. Noi — poteamă său cuprindem necesitatea și importanță unui congresu nainte de alegeri, pentru scopul d'a decide o data căreia să despre activitate și pasivitate, de a defini bine aceste concepțe — facia de situație; — atunci, în facă a alegerilor, poteamă speră — său o propriare și complanare, său o luptă cranică în stepăriște făptica a tierii; — poteamă său cuprindem și mai multă necesitatea unui congresu după alegeri, dacă noi luăm parte și de acordul cu dvostă, — dora că nu ne intielegem; și de ace

in miliarde. Daci, anulu curintu fiindu dintre cei în război, ne va despăgubi cu prisosu de către cari ni s'au arsu, de arborii cari ni s'au statu, de recoltele remase pre campu si de totu tururile anului 1870.

Actele justificative cari ne conduc la cărău acăsta, sunt din cele mai sicure. In 1852 nu facutu o ancheta fără serioza de totu producțele Franției, dintre cari era numai ceteva exemplu:

Din totu producțele, grăul este care și cifra ea mai mare. Intr'unu anu de mijloc se recolta in Franția grău in pretiu de 2,300,000,000 franci si păie in pretiu de 560,000,000.

Nu vi mai vorbesu nici de grăul de primăveră, nici de seară de primăveră cari produc la anu o cifra bunica de 228,000,000: etă alte rezultate si mai însemnate:

Secara	fr. 472	millione.
Orzu	265	"
Ovesu	787	"
Porumbu	133	"
Sarasinu (hrisca)	113	"

Deci, numai din acestea: duće miliarde, după cari vinu altele si mai prodigiose.

Crede-veti că numai cultură meiului produce 5,700,000 franci? Crede-veti că cartofii produc si ei nu mai pucinu de o diumatate de miliard? Că pana chiar castenele produc si ele 50 millione?

Éta acum o alta lista:

Fasole	fr. 71	mil.
Bobu	36	"
Linte	5	"
Mazare	35	"
Vérdia	87	"
Morcovii, postarnaci, napi	96	"
Dovleci	15	"
Pepeni	13	"
Sparanghelu	10	"
Vérdia nemtisea	47	"
Salada	34	"
Alte legume	27	"

Asia dara, Franția produce, intr'unu anu de mijloc, mai multu de unu miliardu numai din legume.

De asemenea si culturile industriale si au interesul loru. Astfelui sfecă din care se face zaharul, colz' din care se face sapunul, manul si camelina din care se scote oleu, napii selbateci, canep'a, sement'a de iuu, maslinele, migdalele si nucile, infacisięa unu produktu de 300 milione.

Tieră nostra cea binecuvantata de Dumnezeu mai produce anca 56 milione franci de pie sanepa 66 milione de pre iuu si 52 milione de pre gogosi de matase.

Cele 15 milione de pre hameiu, s'au redus la diece milione prin perderea Alsaciei. Din 21 milione de pre tutunul ce se recalcă in Franția, cinci milione erau totu din provinția aceea.

In fine mai sunt vapselele garance, pastelu, reseda; apoi scaetele si ofranul si cicorea cari produc preste 15 milione.

Erb'a si fénurile, cu nenumeratele loru varietati, nu produc mai pucinu de duće miliarde. Pre langa acăsta cifra colosală, se mai adauga si modest'a cifra de 1.400,000,000 de pre vinuri.

Acolo ansa unde statistică Franției ni permite se fiu mandri de producțele tierii noastre, este la capitalul animalelor. Venitul brutu anuale alu acăstei producționi este immensu. Caii, catirii si asini, se urca aprōpe la duće miliarde; boii, vacile si vitie, la trei miliarde si diumatate; oile produc 300 de milione, si porcii numai o sută de milione! (Porcii mai putinu de cătu totu in Franția! N.R.)

Albinile ni dau pre fie-care anu căte 6 milione de pre cera si căte 18 milione de pre miere.

Gaine, gasce, ratie, curci mancămu si vin-dezu, anu eu anu, pretiu de 104 milione franci, si de pre două loru mai scotemu 52 milione!

Nu mai vorbesu, — inchisă d. Alfred d'Aunay, — nici de industria, nici de marina, nici de pescaria, nici de transporturile de totu felul, nici de proprietăti, nici de obiectele mobiliare; nu mai vorbesu nici de lemn, carbuni si altele, ale căroru preturi se urca pre fie-care di cu rapiditatea fulgerului; voiescu numai se constata că pamentul, că numai pamentul Franției, ca pamentul care fecunda laboreea muncitorului, produce optu-spre-diece miliarde (18 mil de milione) intr'unu anu! Éta avut'a Franției!

Colonia l. Rinu, in 18 aug. 1872.

Candu mai de unadi publicarati faim'a din Viena, ce splica foradelegile si volnicilele guvernamentalilor dvōstre la alegeri in Banatu — din ingagiamentul lui c. Lónyay facia de monarchulu, după care ingagiamentu dlu Lónyay trebuia să invinga cu ori ce pretiu, — dvōstra aflare de bine, óresi-cum a ve indoit despre temeiul si adeverul acestei faime, căci Vi se imparea acăsta splicatiune pré vatematōria de respectu catre persóna monarchului si sublimitatea chiamarei sale. Mie 'mi vine să cred, că dvōstra după totu căte observarati si publicarati de vr'o 2-3 luni încocă, nu aveati destula cauza, d'a astă pré drastica presupositiunea acelei faime. Astădi nici chiar suveranii, si a nume cari cu pseudoconstitutiuni, nu mai sunt pré susceptibili, si si mai pucinu aceia cari se incoredu orbisiu ministrilor sei, quasi responsabili! — Ér in cătu pentru casulu alegerilor din Banatu, nu e nici o trebuintă ca dvōstra se splicati si scrieti cova vatematoriu de maiestate, căci o facu acăsta de prisosu alte foi, forte aprōpe guverninelor si chiar curtoi imperatasci. Asia d. e. cautati „Allg. Zeitg.“ nr. 179. din 27 iuniu a. c. acolo pe pag. 2728 veti gasi o coresp. originala din Ungaria, corespondintia de coloare guvernamentală, in carea se dice limpede: „In Banatu au cadiutu la alegeri cinci membri ai avutiei familie de Mociuni, carea tinde a conduce pre romanii ungreni; acestu succesu alu guvernului este a se ascrie caletor'ei ce intreprinse Regele de curendu in părțile de diosu.“

Óre acă nu vedem din parte guvernamentală recunoscutu, că calator'ei Regelui a facutu să cada la alegeri corifeii partitei naționale. Ei bine, cum a facutu, cum a influintiatu acăsta Regele? De sicuru nu, mergendu si comandandu său corumpendu de a dreptulu pre alegetori, — nici de cătu; ei dd. ministri prin medilōcele si organele loru, mai folosindu-se, precum si in „Albina“ si prin alte foi am ceditu — si da numele Imperatului, mintiendu adeca poporul; că — Regele doresce alegerea deákistilor, (aci a lui Szende, colo a lui pop'a Alexa!) au facutu cu unu cuventu totu, fara scrupulu, ca să reese.

Cum ca Regele n'a potutu dorii reesirea cu ori-ce pretiu, pana si prin calcarea legilor — atâtă acelor morali, cătu si acelor pozitive, este inveraturu; — de cumva dd. nu i vor fi descrisul pre romanii oposiționali de periculosi patriei si trouului; — si de acă in totu casulu se pote pricepe, ce infrosciatu demoralizate si chiar miserabilu trebuie să fie influintiele domnilor magari de la potere a supr'a trouului, si cum acesta influintie trebuie să duca Monarchia la totala anarchia si ruina. — Fiti convinsi deci, că toti romanii de bine Vi apreciu pe deplinu temerile si neodihn'a pentru viitoru, si in sufletul loru sunt cu dvōstra! — Corneliu C.

Din Banatu, in iuniu.

(Soveniri de caletoră.) Avendu in părțile conf. militariu mai multe afaceri private, m'am abatutu in caletor'a mea si pre la unu comună nedespartite ina in privint'a bisericiei si a scărlei. Acă vediui si reu me doru că s'a introdusu usulu, său mai bine dicendu, abusulu de catre fratii serbi, că in comunele Dobritia (cu 2000 de sufleti si numai putieni serbi) si in Alibunariu, (cu 2000 de romani si 1000 de serbi), cultulu divinu se celebra dvōse septemani serbesce si una septemana romanescă! Si pre langa acăsta, pré blandii, pré bunii crestini romani au lasatu si se intari obiceiul că cele patru serbatori principale să se celebre absolutamente numai in limb'a serbescă, adeca fara distingere dacea acelui serbatori vor cade in rondul serbilor său si romanilor, servitului dideescu are se se tinea in limb'a slovenă. — Poteti să Vi intipuiti cătă de adencu amariti sunt romanii din Alibunariu pentru acăsta volnicia a coreligiarilor loru serbi, — indignatiunea loru este totu cu atâtă mai mare, dorintă loru d'avei sub eparchia romana cu atâtă mai ferintă, cu cătu ei in cauza națională manifesta una adeverata insufletire si devotamentu naționalu.

In comun'a Satulu-nou intielesei că despartirea bisericiei si a scărlei prin influintia serbescă sa s'iasatu. Romanii, 6000 la numeru (serbi numai 1000) insa, necum să fie venitul in perlesitate, dar desvălta si mai mare zelul in cauza despartiri si impartirei. Cei doi invetitori cu ven. parochu Pav. Militariu merita totu laud'a pentru zelulu loru naționalu. — Serbii liantia cu blasfemati si peccatosi.

insa si acă au sciu tu să-si asecure superioritatea in biserică, căci cultulu divinu se celebra dvōse septemani romanescă, si o septemana serbesce, in locu de siesse romanescă si un'a serbesce considerandu proporțiunea numerică a ambelor naționalități. — Domne dă-ni odată dreptate si ne scapa de sclavă seculară!

J. P.

Orsiova, in iuliu.

On. Redactiune! Prin publicarea unor corespondinti, de multe ori se seducu redactiunile si publiculu; antau pentru că multi corespondinti audindu căte o nouă schimboză, ori o schimonosescu si intr'adinsu, astfelu o tramită diurnalelor pentru a face sensatiune; ali doilea, pentru că corespondentii de multe ori scriu a supr'a cutarei persoane cu patima numai si numai ca să atace pe respectivul cătu mai bine, si schimonosindu adeverul si amagindu publiculu, crede că si-a resbunat. Redactiunile — firesce, basandu-se pe onorabilitatea respectivilor corespondinti, publica atari comunicatiuni; — dar lumină se face si adeverul se descopere totu pe calea publicitatii.

Astfelu in nr. 50 alu pretiuitului diurnalul „Albina“ intr'o corespondintia de langa Mehadia, de „unu vecinu sinceru“, se dice că: „Comand'a companiala si respectivul dnu capitanu Popescu vrundu a fructifică capitalulu, a imprumutat cele 500 fl. — dati ca ajutoriu de catre ministeriu pentru zidirea bisericei din Pecenisa“ — inse cum? după cum i-a venitul Dsale la socotă, si foră scirea Comitetului parochialu, si foră a asigură capitalulu prin intabularea vre unei realitati scl.“ Vorbe forte frumăse daca n'ar fi colorite cum notai mai susu; său dora „vecinul sinceru“ se face americanu? ori un'a, ori alt'a, dar dlui n'a nimerit'o; daca ea „vecinu sinceru“ voia să scria ceva folositoru pentru vecinul său, debuiă să cerecedie cauza mai bine, si nu să se blamedie asia de cumplitu!

Permiteti-mi, stimate domnule Redactore, intru interesului esplikatiunei acestoi impregiurari de altminteri forte importante candu este vorba de onoreea cutarei persoane naționale — a detaiă faptulu asia după cum mi-se comunică din fante siguru, si a atinge pe scurtu mominte cele mai de capetenă in cauza acăsta. Intrebarea este: Daca s'a imprumutat cutare persoana cu sum'a de 500 fl. din cass'a bisericii din Pecenisa foră scirea Comitetului parochialu, său i-a scosu capitanulu foră scirea nimeru? Éta responsulu:

1. Cele 500 fl. s'au imprumutate anulu trecutu unei domne prin representanti a comunale si cu scirea fia iertatului preotu, nici de cum inse cu vr'o impunere din partea lui Popescu, precum comun'a politica poate constată ori cандu. — 2. Dlu capitanu Popescu, voindu ca să ajutore comun'a, precum insusi „vecinul“ dice, pe langa obligatiunea ce se affa in cassa, a datu si garanti'a de solvabilitate cu interese de 8% pe anu, si comun'a cunoscendu posesiunile Dlui P. mobilarii precum si a debitorei, a potutu imprumută banii foră nici o temă. Dar daca dotor'a nu s'a intabulat, cine e vîn'a, sincere vecine! — numai nemernică nouă, că suntem invetitori, a fi condusi si sedusi de altii casă orbetii. Apoi unde Vi este comitetulu par. in Pecenisa, despre care ti place a aminti prin gazete? — recunoscă dar că capitanulu a voită acă numai să ajute comun'a precum insuti deve să marturisești. — Constituiti-ve o datu după statutul org. că acest'a ni este mantuirea; si ca să Te incredintiedi de adeveru, affa de la mine, că cap. Popescu a scrisu comunei că e gata in să-care momentu a respunde sum'a de 500 fl. cu interesele loru, er pentru constituirea comitetului parochialu clală-ieri s'a datu ordicu din partea consistoriului.

On. ceterioru poate vedé că dlu cap. Popescu in casulu de facia a fostu condusul de cea mai buna intentiune, si „vecinul sinceru“ de langa Mehadia nu e sinceru, pre cum i place a se mandri.

Graniciariu.

Temisiöra, in 5/16 aug. 1872.

Multu stimate dle Redactore! Ati pronunciati, si nu foră causă, că — toti căti se arunca cu mare zelul in braciale parintescului guvern, o facu din ceva causa grea, pentru că-si sciu consienti'a necurata si — se temu de noi, său mai bine dicendu, de dvōstra cei de la „Albina“, cari nu v'ati dedat a face a-

Da, acătă ati pronunciati, si — din diua in diua se adeveresc că — este astă, că romanii guvernamentali, — se facu guvernamentali, pentru d'a se scuti sub aripile parintescului guvern — de dreptatea ce ambla să li descoperi si curme foradelegile!

De curendu — atinserati despre unu preotu romanu carele la unu ospetiu alu domnilor a tenu toastu pentru „sangele sau deákistu“ si in contra tuturor naționalilor si opozitiunilor, si — dvōstra voiai óresi-cumva a-lu scusă. Ei bine — același preotu a fostu denunciatu pentru defraudări de bani bisericesci si falsificări de documente. De curendu o comisiune consistoriale se infacișă in Beregsu, investigă, si resultatul e — înșioritoru! Denuncațiunea s'a dovedită deplinu „intempiata“, si — parintele dragutivul cu sange deákianu in vîne, prin sentinția consistoriale fuse indata suspendat de la oficiu! *)

Căti romani pre aici audu de acăsta in templare, toti tienu că — ér invetiatorul Andreeșeu este burgh'l'a, carea a datu de urma pecatului si l'a descooperit! Destolu că acestu d. invetiatoru — multora li s'spinu in ochi, tuturor insa ómenilor de bine si de dreptate insufla recunoșinta si respectu. — Noi vremu moralisarea vietii noastre bisericesci, pontru ca poporul să devină moral si virtuosu: spre acestu scopu ni sunt abolutu necesari preotii curati la ioința!

Parhida, (cott. Bihor), in iuliu 1872.

(Amintire celor interesati din părțile Lunii!) Stimate domnule Redactore! Permiteti-mi cătu mai pe scurtu a vi atinge deplorabilă năstră sōrte de prin cerculu acestă.

Vedu si-mi pare forte bine, cum toti invetitorii din Banatu se interesă de sancta loru chiamare, si cu totii cauta, a-si implini dețorintele loru. — Ma am aflatu estu timpu si din Bihor unu d. invetiatoru si colegu alu meu, din părțile Beșliului, carele forte se străduiesc a naintă, — dar anevoia i succede; totusi densulu in corespondintia sa du nrulu 51 alu pretiuitei Albine, amintesc că vor fi in stare, de a tienă estu timpu conferintia, numai celu pucinu cu trasura să fie provediuti, in care privintia si adresăză rogarea Ven. consistoriu gr. or. Oradă.

Dara noi cei de după Lunca, ce vom face? său — de cine vom întrebă că — ce să facem? căci sōrte deplorabile ca si in acestu cercu, nu se mai pote gasi. — Conferintia a anăia s'a tienuta la anul 1870, candu se mai infacișă vre-o cătiva invetitori; dar potu dice cu dorere, că afara de vre-o 5—6, toti cei alături erau din timpul lui Noe; nici că erau invetitori proprii, foră numai cantareti la santele biserici! In 1871, candu ven. consistoriu me denumise pre mine de comisariu, ne infacișăramu numai 5 insi, pre candu cei din 23 de comune lipsiau; seu poate că nici nu erau!

Dara că o să facem acătoate anu, ce consultare vom avea? numai bunulu Ddieu poate să scias; eu unulu nu potu cuprinde cu mintea mea! Totusi — cred că nu e să desperăm; căci numai de voința văz, vom să potă; si de voință, totu ni se va deschide. Ne voindu eu a vedea cedere, inselătare, si nesciintă acescui popor, ce locuiesc Lunca intrăga, cu umilitate si petrundiatore cuvinte me rogu de voință nostru consistoriu, si specialu de m. on. d. asesore consistoriali, referintă la senatul scolaru si de o data inspectore alu amintitului cercu, să nu crutie ostenă, ci să caute ori si cum, a rondu in cevasi modu, salariu mai bune, a redică scoli unde lipsescu, si in fine a face totu cele necesarie spre înaintarea invetimentului in aceste părți.

Acestea fac

din nr. 51 alu „Albini“ din anul 1871, — sum detorii, si vinu a-mi face reflessiunile, fiindu ca acelu respunsu mi-a atacatu onoreas.

Este dejă trecutu anulu de candu articululu meu si respunsulu amintitui, au vediutu lumen'a; am intardiatu multu, pote pre multu cu reflessiunile mele, si multi vor fi cugetandu că tacandu, am recunoscutu. Dar nu, teresce Dömne! cu totulu alt'a este cau'sa intardifarei, si intardifarea nu dispensedia de detorintia.

Mam mirat si se intrebau multi, că cine potu fi autorii acelui famosulu respunsu? Si si eu, rumai servindu-me de lamp'a lui Diogene ii-am afisat. Dd. Aless. St. Siulutiu, frati N. si J. Costina, J. Sida, E. Baltescu, N. Robu, J. Jula, J. Grigorescu si J. Ardeleanu, — nu vor nega, sum convinsu, că ei au parte la acelu respunsu.

Describesemiu in articululu meu *starea cea deplorabile* in care ne aflam, seu propriu se asta poporul din cerculu Halmagiu, si am aratatu medil'cele si cale ce se intrebuin'tidia pentru ruinarea lui atat' cea materiala, catu si cea spirituala. Totu ce am scrisu, am declaratu si declaru de realitate, si sum gata a documenta in casu de lipsa totu cu acte oficiai, pana la ultim'a iota.*)

Nu condusus de ceva ura si resbunare contra oficialiloru seu a altora, dupa cum s'a afirmatu — am scrisu eu acelu articulu, ci cu cea mai buna inten'tie, intru interesulu santei nostre cause morale si natiunale; căci a mai tac' nu am potutu, si dintre cele multe, eu am aratatu numai forte putiene.

A nega cele scrisse si areata de mine, este a nega esistint'a, a nega ce se vede cu ochii. Cine ar dorii se auda despre acelea — vacea publica la noi, postescă, vina si intrebe intregu poporului din acestu cercu, si va asta adeverul, hotiele se vor da pe facia.

Dar articululu meu nu numai că de cei 10 este declaratu de neadeveru, ci ei in respunsulu loru voescu inca a me amenintia si infriacă, ca se nu cutediu a-mi mai radică vacea in contra loru, si totu de o data in catu, de ar fi ele adeverate, nu a-si mai poté scote capulu intre omeni de omenia!

Eu inca — sciindu-me curat de totu, curat ca si lumin'a sôrelui, cu fruntea redicata stau ori si candu facia in facia cu ei, si mi-ar placé candu asi fi provocatu, ca fie-care se documentam' formal minte cele scrisse. Acësta inse cei 10 nu o vor primi nici o data; căci ei sunt convinsi că ce su scrisu, nu se pot'e dovedi, căci este calumnia si mistificatiune. Si cu atat' mai vertosu, căci autorii proprii ai acelui respunsu, sunt numai doi: A. St. Siulutiu si J. Ardeleanu, cari pentru nesce frecari personali ce am avutu cu ei, au apucat uocasiunea de a versă atat' veninu a supr'a mea. Si, pentru ca apucaturele loru se aiba credientu, ei au cugetat a se provocă la casuri si date speciali, ca si cum aceleau nu ar poté se fia chiar mintiuni! si, pentru ca se aiba si mai multu credientu, au colindat prin totu Halmagiu si cerculu acestuia — pana li-a sucesu a asta optu subscriptiuni!

Acesti subscriitori, de sigur au subscrisu — forsa a fi ceditu macar, cu atat' mai putienu a avé ceva cunoascinta despre cele ce contineau acestu respunsu, — unulu chiar din subordinatiune, pre cum buna ora cei trei notari facia de dlu Siulutiu!

Din asta considerante nici aflu de lipsa a mai atinge acusatiunile celor 10, radicate in contra mea, dar nici nu asi avé ce combate — in ele; ejunga declararea loru de minutiuni, calumnii si mistificatiuni! Daca totusi vor voi cei 10, spoi provoca me, si me oferu, a stă facia cu ei, si asi vom alege de sigur untulu din zero, er nu prin diurnalistica, carea usior devine sedusa si inselata. **)

De ce eu me miru — este: cum acesti omeni au avutu cutediare si obrasnic'a, de a inventa unele ca aceleau, supte ca din degetu!

Au nu acësta e unu semnu invederatu de decadintia morale! Eu din parte-mi postescu pe dd. contrari, se ese pe facia la lupta, la lupta

*) Mai vertosu acësta solena provocare ne-a facutu se publicam' aceste reflessiuni, asta data. Parintele Butariu in epistol'a sa catra noi — merge pana a ni insinua, că noi am fi „cosutii“, pe semne corupti, de catra cei 10 Halmagieni, ca se nu publicam' aceste reflessiuni. — Atat' a-ni mai trebui, ca noi se acoperim' peate, despre cari se dice ca esistu documente oficiai! Afara, pre facia cu ele, deca sunt, — fia in contra macar cui!

Red.

**) Multu am auditu, dar nu te-am fi creditu atat' de mare maiestru! Ca totu, chiar prin acësta logica si morală o s'o duci acolo, că — nime n'o se-ti mai creda.

R e d.

drépta; căci in lupta drépta voiescu a-ii demască, a trage de pre ei pelea cea de oia, cu care insiela lumea, si ii incredintiezu că, apă Dunarei nu va fi destul' pentru a-ii spelă de negrél'a peccatoror ce voiu descoperi.

É' pana candu ei facia in facia, cu probe la mana, nu vor documenta cele scrisse de ei, precum eu voiu probă cele scrisse de mine, pana atunci depunu. Sab'a, si declinu ori ce mai de parte polemica cu ei!

A casa inca, facia in facia, si cu probe positive in mana pre calea legii, pururi si stam' spre servire. ***)

Nicolau Butariu.

Varietati.

= (Anunciu literariu.) „Geografia regatului Ungaria,“ compusa dupa metoda cea mai nouă, de Demetru Varna, preotu si profesore la scol'a principale normala din Lapusulu-ungurescu, (M. Lapos,) in Transilvania, pentru folosulu scoleloru elementare poporale rom. (care inse se pot'e folosi si in scolele superioare si preparandiale,) au esitu de subtiparui si se pepe prenumeră la auctoru in M. Lapos cu 30 cr. unu exempliaru.

Pretiulu de bolta va fi 35 cr. v. a.

Pentru dd. carii au binevoitu a se prenumeră sa inceputa speduirea. —

** (Inscriintare on. parinti cari au copii de scola.) Cursulu de invetitura pe anul scol. 1872/3 la scolele centrale romane gr. or. din Brasovu, care se compunu din gimnasiu publicu de 8 clase, din scola comerciala superiora cu 3 clase, scola reala inferiora, asemenea de 3 clase, si scola normala (primaria) cu 4 clase pentru baieti si totu atatea pentru fetite, — se incepe cu 1. sept. st. v. 1872. — Inscririle se facu in cancelari'a Directiunei scolare in dilele din 28 aug. pana in 3 sept. inclusivu st. v. — Brasovu in augustu 1872. — Directiunea scoleloru centrale romane gr. or. —

= (Essamenele) scol. din confiniu milit. s'au efectuitu prin inspectoarele cercualu comunali Scherbauer. Cu ocasiunea acësta s'a inspectu si scol'a nostra din Orsiova, unica confesiunale, si d. inspectore a fostu incantatu de instruirea practica in prelegeri de multu meritatulu nostru invetitoriu d. Constantiu Spinenu (Spinenu) precum si de respunsulu copilaru. D. Schutagh a fostu in scol'a nostra, dar dlu ne invetia că mai bine am nimeri daca ni-am comunalisa scol'a! se intielege, fiecare trage focu la el'a sa. Noi i multiamumu pentru sfatu, — am ajunsu d'a pricepe ce suntemu si ce trebuie se fiu. Graniciarul.

= (Jesuitii, alungati din Germania prin lege), trece din cõcia la noi, in Austro-Ungaria, unde pseudo-liberalii si constitutiunali nostri domni multu se supera si se neliniscoescu, fiindu că acesti discipuli ai lui Loiola — sunt magistrilori, si au se li faca aicia o pericolosa concunitia intru amagirea, vreamu se dicem — fericirea poporului! — Este deliciosu cum in acësta privintia „Kladeradatsch“ din Berlinu persifledia pre dragut'a de Austria. Sub titulu: „Austria catra Germania,“ elu scrie in versuri bine sunatorie:

,Sora draga, te rogu, tiene-ti-ii tie pre disciplii lui Loiola!

Vedi tu! Ce tie nu-ti place, altora tramtii in data pe capu!“

La acësta respunde „Germania catra Austria:“

,Primescii, soriora! Caci mie-mi sunt povara, tie inca, fiindu că si asi' ai multi, acesti inca cătiva — credu că nu potu se-ti strice!“

= (Sodoma si Gomorrha.) Din indemnulu celor publicate in Foisior'a orului 61, sub acësta rubrica, dar si alta data mai nainte, despre pop'a Alecsa deputatulu cercului Sasca, unu nru de preuti, docinti si tiereni carturari

*** Atat'a este ce am priceputu si — ce pot'e ave locu in fõi'nostra; ca se publicam' ce nu pricepem, seu frase si injurature ordinari, — nu merge. — In fine parintele Butariu — in tipu de „rachiul alu bunu,“ mai citarea expresu si unii psalmi, nume 50, v. 19 si 20; 109, v. 2, 3, 4; 5, v. 9 si 10. Pre cine interesaza, deschida Psaltirea — si bee de acolo „rachiul!“ Red.

Cumperare si vindere precum si schimbare

do totu felul de papire de statu,

obligatiuni de prioritate, sortiuri, actie de drumul de feru, de bance si industria.

Escomptare de cupone,

Comanda pentru burs'a c. r.

se esecuta pre bani gata sau o capara de 10%.

Totu felul de sortiuri

se vindu pre langa solviri in rate lunarie de la

5 fl. in susu.

din acelu cercu, intr'o adresa ne roga, pentru Ddieu si toti sanctii lui, se incetam' a titulă pre acelu omu — deputatulu loru, căci elu nu este alu loru, cialu domniloru „cari prin coruptiune si insielatiune si cu poterea oficiala l'au alese. Fora de acestea, pop'a Alecsa nici candu n'ar fi capatatu unu unicu votu in totu cerculu, nici de la romanu, nici de la strainu! — că dora n'a bolandit u lumea, daca au bolandit cătiva pucini omeni de susu!“ — In fine suntemu rogati, ca cole ce se scriu sub numele parentelui Alecsa in „tufaritia,“ se nu i le atribuim' lui; căci elu bietula — nu scie se scria nici unu siru, ba nici unu cuventu ca lumea; densulu s'a datu pre sine si numele seu in arind'a domniloru, si dd. facu cu elu si cu numele lui — ce li place! Ca catu mai mare porcia, cu atat' mai bine, „caci clerulu, biserică, natiunea nostra, cu atat' mai multu sunt batjocurute si terate in noroiu! Apoi acestea e scopulu!“ — In consecinti'a acestei declaratiuni si rogari, — ceremu se fiu scutati, deca ou vom mai primi articii, referitori la perso'n'a si alegorea parintelui Alecsa din Bogdia, — in catu pentru trecutu. Viitorulu — 'lu vom vedé.

= (Una dascalu cu totulu demoralisatu.) Dintr'o corespondintia lunga, din Biharea, estragemu urmatoriele interesante desu triste monominte: Invetitoriu din comun'a Gurbeștiu, unu individu din caus'a portarii sale neplacutu si despriu naintea poporului, mai de una di prin o fapta degradatorie puse corona scandalosei sale portari. Numitulu invetitoriu adeca mergendu in carcina satului, unde de regula si traiesce dilele, s'a imbetatu astfel, de omulu ce sente si pricepe chemarea invetitorésca, ilu potea numai compatimi. In acësta stare a plecatu densulu in de sera catra casa, insocitu de unu a micu alu seu, pe care lu poftia de ospe la cina; invetitorésa inca, din ne-norocire n'a gatatu cin'a, er dlu inv. a avutu posta mare se-si faca o buna petrecere preste nopte. Cu stomachulu golu inca nu-ti pre vine d'a te petrece, si inv. avea mare doru dupa carne de ratia. A chiamatu deci 5-6 fruntasi in cas'a sa si dupa unu statu mare, invetitoriu, insocitu de juratulu com., a furat 5 ratic de la arendatorele jidetu din vecinatate si poft'a dragului de elu s'a implinitu: in cas'a sa era ospetiu mare, musica cata-i noptea, mancare si beutura in abundanta. Sa facutu inca diu si jidovulu vede că-i lipseste ratiile, invetitoriu a fostu tradat de furu, ce, constrinsu de impregiurari, si elu insusi a trebuitu se marturiseca. Jidovulu inca desdaunandu-se pre depliu, nu l'a cautat mai departe, poporul inca si indignat u forte, mai vertosu pentru că toti, caror'a pan' acumă li-a perit hore, punu suspiciu pre bietulu invetitoriu. Se intielege de sine că poporenii indignati si cei ce nu vor si nu potu se sufera unu invetitoriu atat' de uitata de starea si chiamarea sa, au esoperat, de comitetulu parochiale a denunciatu Consistoriul scandalele si crimele lui, si speram' că invetigatiunea va urma catu mai curandu, — impregiurarea că pentru furtul din urma n'a fostu inactiunatu nefindu nici unu motivu pentru a nu fi pedepsit u moralmente. Apoi afara de acestu casu, tristulu invetitoriu are multe si negre peccate. Intregulu satu le cunosc!

A p e l u !

Trei-dieci si trei familii din Chintelicu, cattulu Doboc'a, 2 mile dela Bistrit'a, in Transilvania, ce se asta astazi sub oceriulu liberu, o parte espusa arsitiei sôrelui si elementelor naturei, era al'a avisata la scutint'a acelor putieni crestini binevoitori, cari au mai remasu neatinsu de eruptiunea unui focu, ce s'a intemplatu in luna trecuta, si care in trei patrarie de ora li-a mistuitu totu locuintele, impreuna cu totu supradicaleloru, pre langa unu ventu atat' de furiosu, incatu in directiunea sa nici pomii gradinelor n'au remasu scutiti, dupa cum s'a publicatu in „Tel. Rom.“ nr. 44.

Acele trei-dieci si trei familii, dupa ce si alta calamitate, gradin'a, de doua ori ii-au ajunsu si li-a nimicitu ultim'a speranta de mangaere;

— prin comitetulu alese ad hoc, si radica totu lamentatoria catra totu sufletulu crestinu basate si incredintu manei induratori totu sufletulu ou simtiu de umanitate si compatisare, carele asemenea nu e subrasu de telu de evenimente fatali si poteri naturale; astrange de miseria causata prin acesta frista nenorocire, venita asupra-i prin foarte mistitoriu si grandin'a sfaramitorie, — de unu Ddieu avemu cu totul, acel'a-si tata, ad' si judecatoriu si resplatitoriu, unu trupu, n-suflet, deci — ajuta fratei tau in nenorocire, si lips'a sa, si-ti vei folosi prin fapt'a ta moarte intocmai ca si lui! — Si cu acestea garea respectivelor familii e indreptata catre ajutoriu, dupa prudintea sea judecata, cum va asta mai bine, ca baremu incatuitu va se-si potrivit de rata de care sufera si alina fomele care-lu atentitia cu perire si ruina in desvartarea si prosperarea sa de tota vatur'a.

Chintelicu, 24 iuliu/5 aug. 1872.

Pentru comitetu:

Nicolau Rusu,

parochu localu si presiedinte.

Vasiliu Munteanu,

notariu.

Convocare.

Comitetulu pentru infinitares unei scoli tractuali in Buteni, indemna prin acësta in trage intielegint'a din acestu pregiuru, a lui parte la consultarea, ce in interesulu acestor scoli va ave locu in B.-Sebesiu, in 14/26 aug. a. c. in orele de d. m. in care dia si altecum vor fi coadunati si invetitorii si alti barbatii interesati de invetitorul poporului — totu in acel'a-si locu — la conferint'a invetitorésca.

Jenopolea, in 1/13 aug. 1872.

Constantin Gurbanu,

presiedinte comitetului.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de capelanu langa parochulu Joane Petrușeviciu, cattulu Torontalu, protopresbiteratul Ciacovei.

Emolumentele sunt: a trei'a parte din birulu de la 200 case, asemenea din tota venitul parochial si din sesiune.

Doritorii de a ocupă acestu postu sunt avizati a-si tramite cursele, instruite conformu statutului org. subscrisului comitetu parochialu, pana in 10 septembrie a. c. st. v. in care dia se va tine si alegerea.

Giulvezu in 2 augustu 1872.

Comitetulu parochialu

In contielegere cu dlu

Alesandru Popoviciu,

adm. protopopescu

1-3

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetitoriu din comun'a Partosiu, cattulu Torontalu, protopresbiteratul Ciacovei.

Emolumentele sunt: 100 fl. v. a., 3 jugere de aratura, 3/4 de jugeru gradina, 25 metri de grâu, 10 metri de cucurudiu, 6 stangeni de paie pentru incalzirea scolii, cortelul liberu si căte 20 cr. de la tota inmormantarea.

Doritorii de a ocupă acestu postu sunt avizati a-si tramite cursele cu documentele prescrise conformu statutului org. catra comitetulu parochialu, pana in 20 augustu st. v. in care dia va fi si alegerea.